

آبونه شرائطی : هریر ایچون
سنه لکی (۲۷۵) آلتی آیلغی
(۱۵۰) خارج ایچون سنه لکی
۳۲۵ غروشدیر .

نسخه خاصی ۵ غروشدیر .
ایکی نسخه برآراده
(۱۰) غروشدیر
سنه لکی ۵۲ عدددر .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خاتمه

اخطارات
آبونه بدلی پشیندر .

مسئله موافق آثار مع الممنونیه
قبول اولنور . درج ایدله یین
یازیلر اعاده اولنماز .

الکنتینتال

۱۳۳۰

آدره س تبدیلنده آیریجه
۵ غروش کوندرملیدر .

مکتوبلرک امضاری واضح
واوقوناقلی اولسی و آبوته
صره نومروسنی محتوی
بولونغنی لازمدیر

ممالک اجنبیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرس لری نک
فرانسجه یازلسی رجا اولنور .

پاره کوندردلیکی زمان نه په
داثر اولدینی بیلدیرلسی
رجا اولنور

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

باش محرر
محمد عاکف

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

آرامه سنده در . یعنی اعتدال و اقتصاد در . بناءً علیه بستیون شهوات و لذائذ . منہمك اولق ، البتہ حرامدر . چونکہ مضرت محضه در . ایستہ بواجبار ایله دین اسلام مشتهیات بشریه ایچندن یالکیز مسکراتی بستیون منع ایتیش و دیگر لرینک معتدلی مباح قیلمشدر . لذائذ بشریه دن استفادہ هم فرداً و هم جمعیاً جائز اوله یلیرسده بر نقطه ده اسلام یالکیز خصوصیتی نظر اعتباره آلمش و بوراده اشتراکی تجویز ایتهمشدر کہ اوده قادینلرله ارکسکیرک مناسبات جنسیه لریدر . ارکسکیرک قادینلردن قادینلرک ارکسکیردن استفادہ جنسیه سی یالکیز ازدواج طریقه حصر ایتیش و قادینلرک عمومی استفادہ یه عرضی تجویز ایتهمشدر . کرچه فحش هر دینده و هر ملتده مذمومدر ، فقط ملل متسمدنه بو خصوصده یک مسامحه کار کوروندیکی ایچون ، بر جوق برلرده قادینلرله ارکسکیرک مناسبات غیر مشروع لرینه اغراض عین ایتیمکده در . و بو صورته قادینلر وارکسکیر هر یرده اموال عمومی کی استفادہ مشترکه به معروض بر موقعه دوشمکده در . حالبوکه اسلامده قادین یک محترمدر ، مسلمانلر قادینلری یک سورلر و سودکری ایچون قادینلرینک دائماً قیمت خصوصیه لرینی محافظه یه یک زیاده اعتنا ایدرلر . حقوق شخصی نقطه نظرندن ایسه قادین ده ارکسکیرک حائز ولدینی بستیون حقوق تصرفی حائزدر . زوج زوجہ سنک اموالده بلاذن تصرف ایدرمن . قادینلر وارکسکیرکده بر بندن استفادہ لری حلال و پاک اولق ایچون هر حالده آرا لرنده اختصاص تام بولنق لازم کلیر . عکسی صورته ناقادین تمیز اولور . نه ارکک ونه ذریت ... بو ایسه بقای اجتماعینک قوامنه منافیدر .

شمعی بر سوزم قالدی . اوده دین اسلامده کی دستور اقتصادی به اشارتدر : قرآن عظیم الشان [لایکون دولة بین الاغنیاء منکم - سورة حشر] دینور . یعنی ثروت مملکت یالکیز اغنیاء آراسنده تداول ایدر بر سرمایہ حالده اولماسین دینور . فقیرلرک ، ارباب احتیاجک حصه لری اونوتلامسی اخطار ایدیور . بر هیئت اجتماعیه نک اک بیوک مرضی ثروتنک بر صنف مخصوص النده احتسار ایدر . چونکہ فردلر ثروت مملکتک اکتسابنده مهم بر عامل اولمقله برابر یالکیز مستقل دکدرلر . بونده مؤسسات اجتماعیه نکده بیوک تأثیرلری واردر . مؤسسات اجتماعیه ده ایسه بستیون افراد ملت علاقه داردر . بر مملکتک کوشه لرنده سبورون فقرانک بیله استحصال اجتماعیه حسابہ کلر حصه لری واردر . مبادلات اجتماعیه مساوات تامه اوزرنده جریان ایدر بیلسه ایدی هر کس حصه سی آلمقده مشکلات چکمز ایدی . فقط مبادلات اجتماعیه ده مساوات تجارت اساسی ایله قابل توفیق اوله میه جفی ایچون توزیع ثروتده یک بیوک آچیلر و محرومیتلر ظهور ایدر . بناءً علیه اموال اغنیاده فقرانک برحق مخصوصی ، برحق تعاونی بولندیغنی تسلیم ایتک لازم کلیر . قرآن [فی اموالهم حق معلوم

للسائل والمحرور] دیر . مسلمانلرک مال لرنده سائلین و فقرا ایچون برحق معلوم واردر کہ لسان شریعتده بوکازکات دیرلر ، کرچه فقرایه صدقه و معاونت هر دینده و انسانیتک هپسنده واردر . فقط دین اسلام بونی ارزویه تابع بر معاونت محسانه شکلنده بر اقله اکتفا ایتبور . اغنیایی فقرایه بورجلی عر ایدیور . وزکاتی فقرانک برحق تلقی ایدیور . حالبوکه بورجلی اوده مکله عطیه ، هدیه و یرمک آراسنده نه قدر فرق واردر . فقرانک بوحق کوزه دله یں جمعیتلرک طبقه اتنده اوقدر منافرت و غیظ حصوله کلیر کہ ایلک فرصته اوجمعی بریشان ایدر وحق وراثت ، حق تملک شخصی کی عمده لرک بیله علمینده فورانلر حاصل اولور . حالبوکه حق وراثت وحق تملک شخصی اک مهم حقوق طبیعه دن و بر ملنک اک مهم اسباب سعادتنددر . چونکہ حق تملک فردی اولیان بر مملکتده استحصال شخصی مشوقی بوقدر . استحصال مشوقی اولیان بر دده سعادت فردیه بوقدر . حق وراثت ایسه ، حق تملک بر نتیجه ضروری سیدر . بونلر قانشی حصوله کلن غیظلر هپ اغنیانک احتسارندن ، احتراصندن و فقرانک حقنی طایفامسندن نشأت ایدر .

بر مملکتک بر طرفنده افراطکار سفاختخانلرده ناهود و ورتلر اسراف ایدیورکن ، دیگر طرفنده بر طاقم تبملر ، بی کسیر ، طوللر فقیرلر نفقه یومیه سی تدارکدن عاجز قاله رق فریاد و فغان ایدرلر سه اوجمعیته حق تملک علمینده فکر اویانماق و نتیجه سی روسیه کی اولماق قابلمیدر ؟

ایستہ دین اسلام بواساسه یک زیاده اعتنایی آمر بولندیغندن فردلرک ، حق سعادت ، تمایلات فطریه لرندن استفادہ لرینی مشروع کورمکله برابر دیگر طرفندن موازنه اجتماعیه کی کوزاوکنده بولندریق لزومنده اصراز ایتیش و انسانلره یاشامقندن زیاده یاشامق حس قدسیسی تلقین ایلمشدر . صوک زمانلرده مسلمانلرک انحطاطاتی هپ مدنیت اسلامیه نک روحندن تباعد ایتملری حسسیله واقع اولمشدر . حالبوکه مسلمانلرک غایه کمالی ، بو کونکی ترقیات بشریه نک یک ویک جوق ایلرینده بر مدنیت عالیه اولدیغنده شبهه بوقدر .

(ان الله لا یغیر ما بقوم حتی یغیروا بانفسهم)

مکتبلر ده دیه تدریسی

شرعیه وکالت جلیله سی تدریسات مدیر عمومی استاد محترم اقه کیلی احمد حمدی افندی حضرتلری برادر منرک مکتبلر ده دین تدریساتی حقنده انقرمه اجتماع ایدر هیئت علمییه ریاسته تقدیم ایدوب تصویب عمومی به اقتران ایدن لایحه سی اهیته مبنی عیناً درج ایدیوروز :

هیئت علمییه ریاست علیه سینه

بشر مرتبه انسانیه اربقا ایتدیکندن بری اوزرنده حاکم اولان

قوانین مطلقه فی کلامش ، هم مادیانده ، هم معنویانده دینه محتاج اولدیفنی بر علم ضروری ایله حسن ایتش و هیچ بر وقت دینسر باشامامشدر . بو اعتبار ایله ، دینه بیلیرزکه ، فکر دین ، فکر الوهیت ، بشردن فطریدر . بو حسن اولقسنزین انسانک . سعادت حقیقه سی قابل دکلدر .

بو جهت بالجه ارباب بصیرت نردنده مسلم اولقله برابر ، بعض اسباب وعواملك تأثیریه صوك عصرلرده فیرده تبارز ایدن دینسزلك جریانلرینک - مع الاسف - مملکتتمزده سرایت ایتدیکی ، اساسات واعتقادات دینه قارشى بر طاقم تردد و شبهلر اویاندیفنی ده غیر منکردر . حال بوکه دینسزلك ، روحی و اجتماعی بر مرض اولدیفنی جهته بونکله مضاب اولان بجمعیتده روابط اجتماعیك دوچارضعف اوله جنی ، طایفه و اخلاق حسلرینک گوشه یه چکی بدیهی بر حقیقتدر . ملتلك حیانتدین مسئله سنک نه قدر مهم اولدیفنی ، بالخاصه مسلمانلق کی فردی اولقندن زیاده اجتماعی اولان بر دینک اهمیت مستغنی ایضاحدر .

بناء علیه کنجلك معنویاتی - صارصاحق ماهیتده اولان بو کی شبه و تردد طائفه لرینی تسکین ایدرك اولرك فکری فی ثابت بر نقطه اطرافده تمرکز ایتدیرمک لازم و بوده معلملره محرر و خطیلره ترتب ایدن بروحیه در . برنجیلر مکتب صره لرنده تلقین ایده جکلری اساسی فکرلره ، ایکنجیلرده یازم جکلری دینی و اخلاقی مقالات و آثار ایله ، ایراد ایده جکلری موعظه وقوفه رانسره دین دویغولرینی جانلاندیرایله جکلرینه ، قلبلره عارض اولان شبه و ترددلری و بونک ایراث ایتدیکی آلامی یورکلردن سیلوب حقیقهاراجقلرینه بک قوتلی بر ایمانم واردر .

آنحقی مرشدلرك وظیفه ارشادیه لرنده موفق اوله بیلملری ایچون اوله کنجلى تردد سوق ایدن شهملرك هانکی جهتلردن کلدیکی ، نه کی منفذلردن نفوذ ایده چکی ، هانکی نقطه لری استهداف ایلدیکنی اکلایه رق دهامکتب صره لرنده ایکن طلبه یی اوکا کوره احضار ایتملری ایجاب ایدر .

مع التأسف اعترافه مجبورزکه : مکتبلرده تعقیب ایدلرکه اولان علوم دینه درسلری بو احتیاجی تطمین ایتمکدن چوق اوزاقدردر . طقوز ، اون - حق دهافضله - منفلی مکتب پروگراملری کوزدن کچیریلرک اولورسه علوم دینه نامه کتاب الصلاة ، کتساب الصوم ، کتاب الزکاة کتاب الحج ، دن بشقه همان ، همان برشی کوروله من . هر صنفده بو مباحث میخانکی بر طرزده تکرار ایدوب دوربور . مناسک حجه دائر محیفه لر یازیلیرده "حجک حکمت دینه و مصلحت اجتماعی سی حقنده ایکی سطر شی یازلساز ، دیگر مباحثده بویه .

حالبوکه مکتبلرده اوقونان بومباحث ضروریات دینه دن اولدیفنی جهته بالطبع هر مسلمانک دها عالمه سی نردنده ایکن بلایه چکی مسائلدر . بونلره سنه لرحه اوغراشمه لزوم یوقدر . چونکه شمیدی به قدر دوام ایدن اصوله کوره طلبه بر طرفدن بونلری میخانکی بر طرزده ازبر ایدرایکن دیگر طرفدن شبه و ترددلره دوشوبور ؛ کیتدیکه دین محقی قلبندن زائل اولمایه باشلابور . زمانک ایجاباتی ، افکار تحولاتی ، محیطک تأثیراتی نظردقه آلمایه رق وقوعبولان تلقیناتک بو خصوصده بک بویوک وجوق فنا تأثیری اوله جنی شه سزدر .

شوحالده علوم دینه خواجه سنک وظیفه سی چوق بویوک و بک مشکدر . چونکه کنجلك افکار و اخلاقده حصوله کلن بحرانی ازاله ایدرك اساسات دینه و اخلاقیه یی قلبلرینه یرلشدیررک اولره محقی تلقین ایده چک اولان اودر .

مع مافیه شوراسی اعتراف اولوغلی درکه : علوم دینه معلمی بو وظیفه یی باشارایلمک ایچون لازمکلن شرائطی نه قدر جامع اولورسه اولسون تمامیه موفق اوله بیلیمک ایچون محیطدن یاردم کورمسی ده شرط أعظمدر . علوم دینه معلمک بوتلقیناتی دیگر معلملر طرفندن تأیید ایدیلر وبالمکس اونکله تضاد تشکیل ایده چک برماهشده اولورسه اوزمان دین معلمک وظیفه سی دها زیاده مشکلاشمش ، موفقیتده اولسبتده آزالش ، دیمکدر . چونکه اوزمان طلبه آرسنده علوم دینه معلمی وظیفه بو بولده تلقینانده بولنیور ، فکر سقیمیه ده اورته چیمق احتمالی بک قوتلیدر . قناعت عاجزانمه کوره دین و دیل ، برملتک حرثک الک مهم عناصری در .

بناء علیه بو خصوصده علوم دینه معلمی قطعاً یالکیز بر ایلیماملی و دیگر معلملر طرفندن ده یاردم کورمیلدر . بالخاصه طبیعیات و تدقیق طبیعت درسلری طلبه ده دین حسنک تقوی سی ایچون نه بویوک واسطه لردر ؛ چونکه اثبات الوهیت ، وتوحید باری ایچون الک بویوک دلیل طبیعتدر . عقائد دینه درسی ایچون الک کوزل کتاب و کتاب طبیعت ، در ؛ وبونک ایچون درکه برچوق آیات کریمه واحادیث شریفه تدقیق طبیعتی امر ایدیور . بو معلملر قلرینی دین حسنک گوشه منه دکل ، بلکه تقویه منه خادم قبله حق اولورلرسه اوزمان کنجلكده کی بحران ، یوزده یوز ازاله ایدیلرک ودها دوغرومی بحران بیه حصوله کلیه چکدر . حال بو که برده چوق زمان ، مع الاسف ، بویه اولمایور . علوم دینه معلملرینک ضعف وعجزی ، پروگراملرك بوزوقلنی کی شیلره بعض فن معلملرینک مقاصد فیه یی یا کاش تلقین ایتملری انضمام ایدرك بو یوزدن دین ایله علم آرسنده برضدیت اولدیفنی ذهاب باطلی حصوله کلور . اگر دینک تربیه دینه نک لزوم حقیقیسنه جدآ قانع بولنیورسه ق که محترم هیئت علمیه نک بو خصوصده کی بک حرا تلی و بک چوق

صمیمی مذاکرہ لری ہونڈہ شہہ برافامشدر ، علوم دینہ تدریساتی اصلاح ایتک ، ہمدہ تدریساتک جدیتی اخلاک ایدہ جک ، قیمتق دوشورہ جک اک اوافق شیلردن بیلہ توقی اولونمق اقتضا ایدر ، باشقہ درلوحرکت موفقیتسزلکی مشجدر . طلبہ ہر کون عیظندن ، کندیسنی ادارہ و تربیہ ایدن ، و کندیسنے فیض ویرنلردن دینہ قارشنی علاقہ سزلغہ ، اساسات دینہ ایلہ تضاد تشکیل ایدہ جک افادانہ شاہد اولورسہ اونک قلبندہ کی بحرانی ازالہ ایتک نہ قدر مشکدر ؛ بوکا برده دین معلمک ایجاب زمانہ عدم وقوفی ، افکارده کی تحولاتی ادراک و اوکا کوزہ ادارہ کلام ایدہ جک بر اقتدارده اولامسی انضمام ایدنجہ ارتق طلبہہ حصولہ کلہ جک بحران فکری و اخلاقیک درجہ سی نہ اولمق اقتضا ایدر .

بندہ کزجہ کنجلیکدہ حصولہ کان بحران فکری ، و اخلاقیک سببی ایکی شیدہ خلاصہ اولونمق اقتضا ایدر :

۱ — ایش باشنہ کلنرک ، کنجلیکک تعلیم و تربیہ سیلہ مشغول اولانلرک اکثریلہ دین حقندہ لاقید اولملری ؛

۲ — تدریسات دینہ ایلہ مشغول اولان ذواتک ہر زمان و مکانہ کورہ دیکشمسی قطعاً لازم اولان اصول تدریسک یالکیز برشکلندہ اصرار ایتملری ، دہا دوعروسی مسالک ارشادہ واقف اولاملریدر . بونلرہ برده زمان و محیطک ایجابانہ کوزہ حقایق دینہ یی ہرکسک آکلاہ بیلہ جکی بر طرزده تشریح ایدن کتابلرک لسانمزدہ موجود اولامسی و بوکا مقابل دین حسنی کوشہ تہ جک ، کنجلیری ذین دن نفرت ایتدیرہ جک ملوث اثرلرک انتشاری علاوہ اولملی در .

معارف نظارتک شمڈی بہ قدر افکارده کی تحولاتی تعقیب و ادارہ ایتک اوزرہ نہ سلطانیلرہ ، نادرہ دارالمعلمین و دارالمعلمیاتدہ دین تدریساتنہ مخصوص بر کتاب وجودہ کثیرہ مش و یاخود کثیرہ مش اولامسی مدعامک اک بارز دلیلرندندر .

کنجلیکدہ بحرانہ مانع اولمق و موجود بحرانی ازالہ ایتک ایچون تدابیر آتیہ تہ تول اولونمق ضروریدر .

۱ — دین درسلیرنہ عابدی و غراملر اساسلی بر صورتدہ اصلاح ایدملی ؛

۲ — طلبہہ دین محبتی اویندیرہ جق بر طرزده دین کتابلری وجودہ کتیریللی ؛

۳ — علوم دینہ تدریساتندہ اسلامک فردی اولقندن زیادہ اجتماعی و اخلاقی بر دین اولدینی نظر دقتہ آلملی و مباحث بر طاقم اصطلاحات و تعیرات فقہیہ و کلامیہ ایلہ اغلاق ایدیلہ ملی ؛

۴ — مباحث فقہیہ و اعتقادیہ تدریس ایدیلر ایکن متخصصلرک بیللمسی ایجاب ایدن تفصیلاتدن صرف نظرلہ ضروریات دینہ ہر مقداری تعلیم ایدیلرک روح مسئلہہ جوق اہمیت و پرملی ؛ و طلبہہ

دینہ قارشنی عشق و محبت اویندیرمق ایچون عباداتک اخلاقی و اجتماعی حکم و مصالحی دہ ممکن مرتبہ ایضاح ایدیلہ لی در .

۵ — ہر درسک ساحہ سی آری اولمغلہ برابر ہر معلم صرہ سی کلدچکہ طلبہہ دین حسنک انکشافقہ چالیشملیدر . و ہیچ بر معلم طلبہک دینہ قارشنی لایالیانہ بر وضعیت آلماسنی انتساج ایدہ جک سوزلردہ بولناملیدر .

۶ — دینی ادبیاتہ اہمیت ویرملیدر ؛

۷ — مولود شریف و سائرہ کی رسمی کونلردن اعظمی استفادہ اولونملی ؛

۸ — دین اولولرینک تراجم احوالندن ، بالخاصہ حیاتیہ تعلق ایدنلرک فعالیتلرندن صیق صیق بحث اولونملی ؛

۹ — حضرت پیغمبر افندہک سیرخلیلہ لرندن ، اخلاق و اجتماعیاتہ تعلق ایدن مناقب سنیلہ لرندن دائماً بحث اولونملی ؛

۱۰ — علوم دینہ معلملرینک منشأ لرینہ جوق دقت اولونملی و بونک ایچون مدرستہ لتخصیصینک فلسفہ شعبہ سی مآذونلری اساس اتخاڈ اولونملی در .

یوقاریدنبری ایضاحہ چالیشدیم اسباب و شرائطک تحقیق کنجلیکدہ بحران فکری و اخلاقی یی ازالہ ایدہ رک بڑہ متناسبت دینہ و اخلاقیہ یی مالک بر نسل یتیشدیرہ جکی کی ، شعلہ امید یی پارلاتان و بڑی دائماً استقبالہ احضار ایدن بقا وابدیت فکرلرینی ہر زمان ایچون اک کوتلی بر صورتدہ یاشانا جغندہ کوتلی بر ایمانم وارددر .

بناء علیہ نفس الامرده ہک مہم اولان بو مسئلہہ محترم ہیئت علمیہک نظر دقتی جلب ایتہ یی بر وجیہ عد ایدیورم .

مسلماننک روح علمی و ادبی

۳

محرری : سید امیر علی

مأمون ایلہ اخلاقک دورلرندہ بغداد مکتبی حقیق بر روح عرفان ایلہ تیار ایتشدی . عصری اوروپاک کشفنی احتکار و کشفیلہ افتخار ایتدیکی استقرا اصولی مسلمانلر طرفندن تمامیلہ آکلاشلمشدی .

طغوزنجی عصر میلادی مسلمانلری ، عصری اوروپاک الہ ایدرک بوتون کشفیاتنہ اساس اتخاڈ اولونان یوفیاض اصولہ مالک ایدیلر .

اوعصرده یاشان اسلام علمانی تعداد ، جلدلرہ محتاج برایشدر .

بو علمادن ہربری تاریخ زقیدہ بر اثر برافشدر . اسلام ہیئتشناساتک

اک اسکیلری (ماشاء اللہ) و (احمد بن محمد الہاوندی) ، (سید

المنصور) دورندہ پاشاورلردی . (ماشاء اللہ) ، اسطراب ایلہ کرہ